

Celoštátne kolo Biologickej olympiády
kategória –E „Poznaj a chráň prírodu svojej vlasti“ (65.ročník)
Školský rok 2021/2022
Písomný test – odbornosť geológia

1. V jaskyniach sa nachádza hornina, ktorá vzniká z vodného roztoku vykryštalizovaním uhličitanu vápenatého. Táto hornina vytvára jaskynnú výzdobu, ktorá je neodmysliteľnou súčasťou výplne jaskýň. Ako nazývame túto horninu?

2. V ktorom pohorí sa nachádza prvá sprístupnená jaskyňa na Slovensku - Plavecká jaskyňa?

3. Na území akého národného parku sa nachádza Jasovská jaskyňa?

4. Napíš, čo je guáno a čo sú tzv. guánové hrnce, ktoré vznikajú rozpúšťaním kvapľových nátekov (sintra) reakciou presakujúcej vody s guanom.

a) guáno je

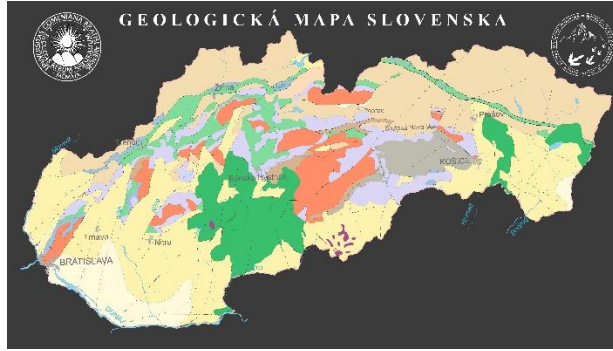
b) guánové hrnce sú

5. Pre jedno z geologických pásiem na Slovensku je charakteristické, že je veľmi dlhé a úzke, miestami jeho šírka nedosahuje ani kilometer a v teréne z neho vystupujú na povrch strmé vápencové skalné útvary. Okrem toho je budované aj slieňmi a ílmi. V minulosti sa pre svoju vyvýšenú polohu tieto výrazné skalné útvary využívali ako bezpečné miesta na stavbu hradov.

a) Napíš dvojslovný názov tohto geologického pásma:

b) Napíš názov hradu na obrázku, ktorý je postavený na takomto vápencovom skalnom útvere
.....

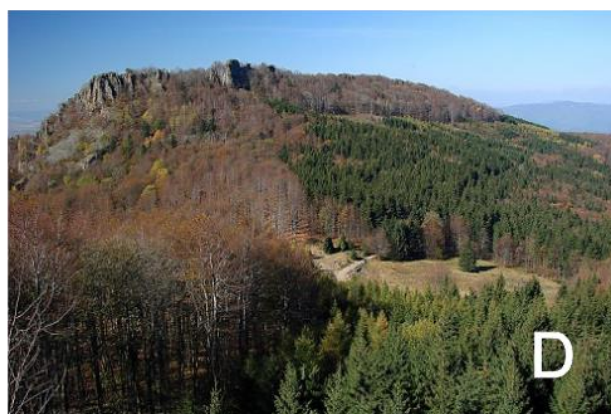
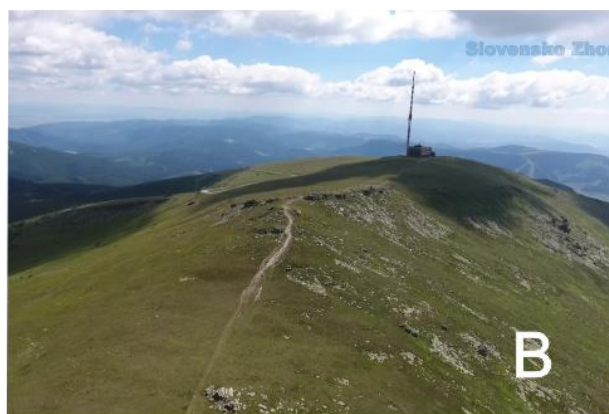
c) Do zjednodušenej geologickej mapy vyznač (perom vyšrafuj), kde sa nachádza uvedené geologické pásmo.



Demänovská jaskyňa Slobody	
Domica	
Driny	
Bvstrianska Jaskyňa	

8. K názvom najznámejších Slovenských vrchov dopíšte pohorie v ktorom sa nachádzajú a prirad'te správny obrázok.

Názov vrchu	pohorie	Označenie obrázka
Gerlachovský Štít		
Ďumbier		
Vtáčnik		
Kráľova Hoľa		



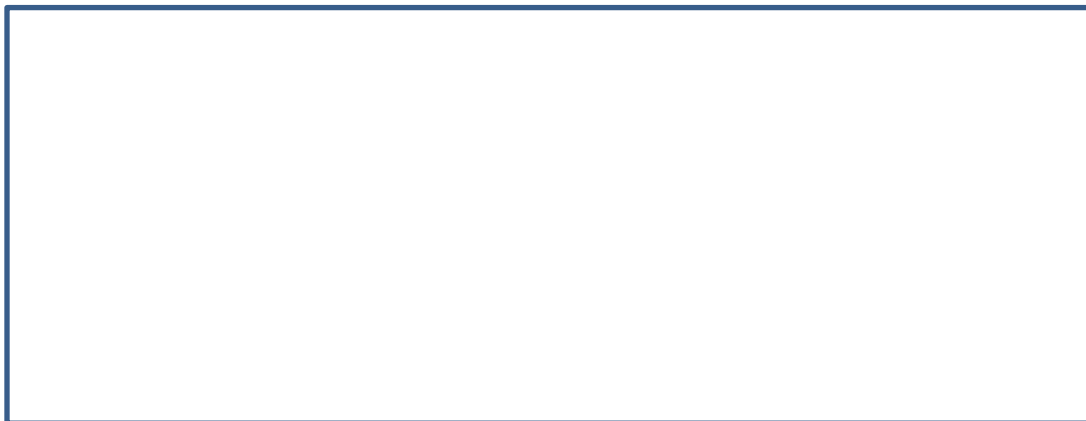
9. Napíšte, ktorý zo Slovenských stredovekých hradov zaradených medzi pamiatky UNESCO je vyobrazený na poštovej známke na obrázku. Tento hrad je postavený na vyvýšenom kopci, ktorý je tvorený chemogénnou horninou, ktorá má často pórovitú, alebo vrstevnatú štruktúru. Tvoria ju vývery mineralizovaných vôd. Napíšte názov tejto horniny.



Hrad sa nazýva

Hornina sa nazýva

10. Do obdĺžnika nakresli rez jaskynnej chodby so sifónom. Obrázok popíš.



11. Vo viacerých jaskyniach na Slovensku boli nájdené zvyšky (kosti a zuby) po vyhynutom veľkom štvrtohornom cicavcovi, ktorého si ľudia v dávnej minulosti spodobovali s drakom. Niektoré jaskyne boli dokonca podľa neho aj pomenované. Napíš jeho:

a) slovenský názov

b) vedecký názov

12. Na území Slovenska sa nachádzajú 3 významné trvalo zaľadené jaskyne, ktorá z nich má najväčší objem ľadu? Správnu odpoveď podčiarkni.

a) Silická ľadnica

b) Dobšinská ľadová jaskyňa

c) Demänovská ľadová jaskyňa

Autori: doc. Mgr. Natália Hlavatá Hudáčková, PhD., RNDr. Alexander Lačný, PhD.

Recenzentka: RNDr. Monika Orvošová, PhD.

Vydal: IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže, 2022